

Hallucinációvadászat a saját tantárgyamban

1. gyakorlat - a tanár önálló tanuláshoz | Kapcsolódó tananyag: M1-T1-MLC3

Cél

Tapasztald meg, hol és hogyan hallucinál egy nagy nyelvi modell a saját szakmai tantárgyadban, és gyakorold a válaszok ellenőrzését.

Időtartam: 35-40 perc | Munkaforma: egyéni munka

Eszközök: ChatGPT, Claude vagy Gemini webes kereséssel és anélkül; tankönyv, gyártói kézikönyv, szabvány vagy jogszabály.

A feladat lépései

1. Írj öt kérdést a saját szakterületedről: egy jogszabály- vagy szabványhivatkozásról, egy pontos műszaki értékről, egy számításról, egy ritka szakkifejezésről és egy friss változásról.
2. Tedd fel a kérdéseket új beszélgetésben, webes keresés nélkül. Jelölj minden tényt, számot, nevet és hivatkozást a válaszokban.
3. Ellenőrizd a megjelölt állításokat hiteles szakmai forrásból. Táblázatban rögzítsd: állítás - helyes / hibás / nem ellenőrizhető - ellenőrzéshez használt forrás.
4. A hibás vagy nem ellenőrizhető részeknél kérdezz vissza: „Honnan származik ez az érték?” Kapcsold be a webes keresést, kérj kódfuttatást, vagy csatold a forrásdokumentumot. Jegyezd fel, mi változott.
5. Írj öt pontos saját ellenőrzőlistát az MI-kimenetek használatához a tantárgyadban.

Tanulságok

A hibák különösen a pontos értéket, ritka tudást vagy helyi előírást igénylő kérdéseknél jelenhetnek meg.

A visszakérdezés, az eszközök és a csatolt források csökkenthetik a hibákat, de nem helyettesítik az ellenőrzést.

A szakterülethez igazított ellenőrzőlista gyorsabbá és rendszeressé teszi a validálást.

Tényellenőrök a tanműhelyben

2. gyakorlat - órai munka a tanulókkal | Kapcsolódó tananyag: M1-T1-MLC3

Cél

Fejleszd a tanulók kritikus viszonyulását az MI által generált információhoz, és alakítsd ki a szakmai forrásokkal való ellenőrzés szokását.

Időtartam: 45 perc | Munkaforma: 3-4 fős csoportok, majd közös megbeszélés

Eszközök: rövid, előre elkészített és a tanár által ellenőrzött MI-szöveg a szakmából; tankönyv, kézikönyv, adatlap és projektor.

A feladat lépései

1. Mutasd be, hogyan állít elő választ a csevegőrobot. Két mondatban magyarázd el, miért lehet a válasz hibás.
2. Minden csoport kapjon egy MI által generált munkautasítást, például kerékcseréről, habarcs készítéséről vagy főtt étel hűtéséről. A szöveg tartalmazzon néhány előre azonosított hibát vagy kihagyást.
3. A csoportok jelöljék a gyanús állításokat, ellenőrizzék a tankönyvben vagy kézikönyvben, majd javítsák a szöveget. Keressék a hiányzó lépéseket is, különösen a biztonsági előírásokat.
4. Hasonlítsátok össze az eredményeket. Gyűjtsétek össze a hibatípusokat, és készítsetek rövid „Így ellenőrizzük az MI-t” szabálykártyát a tanműhely falára.

Tanulságok

Az MI-válasz szakmainak hangozhat és mégis tartalmazhat hibát. A mérce a hiteles szakmai forrás, nem a válasz magabiztossága. A hiányzó biztonsági információ ugyanúgy veszélyes lehet, mint a hibás adat.

Tanári előkészítés

Készítsd el és ellenőrizd a szöveget előre, és legyen hiteles megoldókulcsod. A tanulók ne hajtsanak végre ellenőrizetlen vagy szándékosan hibás munkautasítást a tanműhelyben.

Olyan témát válassz, amelynél a helyes információ a tanulók számára hozzáférhető forrásokban megtalálható.

Ellenőrzési munkalap

Az első gyakorlathoz, illetve a csoportmunka eredményeinek rögzítéséhez

Tantárgy / téma:

Modell, dátum, használt eszközök:

Állapotlehetőségek: helyes / hibás / nem ellenőrizhető.

Ellenőrzött állítás	Állapot	Forrás és helye	Javítás / változás
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Saját öt pontos ellenőrzőlistám

1.
2.
3.
4.
5.

Szerzői jog © 2026 VITA Konzorcium

Ez a mű a Creative Commons Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi Licenc (CC BY-SA 4.0) feltételei szerint újra felhasználható és átdolgozható.

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy a Nemzeti Ügynökség álláspontját.